

Ścieżka przyrodnicza "W Przełomie Jasiołki"

„W Przełomie Jasiołki”(przy polu biwakowym Stasiane, dł. ok. 4 km, pętla)

Ścieżka przyrodnicza "W Przełomie Jasiołki" wiedzie atrakcyjną trasą wzdłuż przełomowego odcinka rzeki Jasiołki oraz przez rezerwat przyrody, w którym występuje sporo botanicznych osobliwości. Długość trasy ok. 4 km, czas przejścia ok. 2 godziny. Różnica poziomów do pokonania ok. 250 m.

Ścieżka ma kształt pętli. Zaczyna się i kończy na polu namiotowym "Stasiane", będącym własnością Nadleśnictwa Dukla. Tu możesz rozpalić ogień, przyrządzić posiłek, zorganizować zabawę.

W drogę!

Wychodząc z pola namiotowego, mijamy rogatkę i wchodzimy leśną drogą w przełomowy odcinek Jasiołki. Można tu zauważyć łąn **smotrawy okazałej**, wysokiej do 2 metrów byliny kwitnącej od VI do IX. Roślina ściśle chroniona. Jej stanowisko w tej okolicy jest jednym z największych w Karpatach. Z roślin zielnych występuje tu także tojad mołdawski, rzadziej tojad wiechowaty. (Roślina trująca, pod ścisłą ochroną). Po lewej naszej stronie kamieniste koryto Jasiołki w przełomowym odcinku.

Kierujemy się ścieżką grzbietową w stronę szczytu Ostrej (687 m. n.p.m.) idąc za znakami ścieżki. Wędrujemy granicą **rezerwatu** (naturalne ekosystemy) i **lasu gospodarczego**, który ciągle goi swe wojenne rany.

Okopy

Teren, w którym się znajdujemy był świadkiem krwawych walk o Przełęcz Dukielską. Przy obecnej ścieżce rozmieszczone były stanowiska ciężkich dział. Aby umożliwić ostrzał wycięto całe połacie lasu w kierunku zachodnim i południowym. Dziś jeszcze można "czytać" ślady walk po zniszczeniach w drzewostanie. Wiele drzew ciągle żyje z odłamkami pocisków. Rosnące poniżej zagajniki brzozowe to efekt naturalnej sukcesji na gruncie kiedyś wylesionym przez walczące wojska. Przywrócenie na tym terenie zdrowego, wielogatunkowego lasu to długi proces, który potrwa jeszcze kilkadziesiąt lat.

Geologia

Zbocze góry Ostrej pokrywa w tym miejscu gołoborze piaskowcowych odłamków. Powstało ono w drodze rozpadu dość odpornych na erozję warstw tzw. piaskowca z Mszanki (gruboławicowy, gruboziarnisty, niekiedy zlepieńcowaty), który tworzy partie szczytowe. Wypiętrzenie tych utworów geologicznych miało miejsce w okresie trzeciorzędu. W obrębie góry Ostrej występują również: piaskowce cienkoławicowe, łupki (pstre i zielone), margle. Zróznicowana budowa geologiczna, a także kąt nachylenia warstw powoduje, że w tych okolicach powszechnym zjawiskiem są osuwiska. Na terenie rezerwatu występują one zwłaszcza w okolicach tzw. Sinego Brzegu, gdzie zbocze Ostrej opada kilkudziesięciometrowym uskokiem w dolinę Jasiołki.

Jaworzyna górska

Zbiorowisko roślinne lasu, w którym się znajdujemy określane jest **jako jaworzyna górska z jęczynikiem zwyczajnym**. Porasta on podwierzchołkowe partie Ostrej i skarpe nad Jasiołką. Dominującym gatunkiem jest tu jawor z domieszką buka i wiązu górskiego. Sporadycznie występuje jodła i brzoza. W bujnym runie spotykamy: miesięcznicę trwałą, szczyr trwały, żywokost sercowaty, żywiec gruczołowaty. Liczne są paprocie: narecznieca samcza, paprotnik kolczysty, zachyłka oszczepowata, zachyłka trójkątna. Są też rośliny związane ze środowiskiem skalnym: paprotka zwyczajna i rozchodnik karpacki. Osobliwością botaniczną jest **jęczynnik zwyczajny**. To jedyna

paproć o pełnych liściach. Nazwę swą zawdzięcza właśnie ich kształtom. Rośnie w terenie wilgotnym, na północnych stokach, zwykle tam, gdzie w podłożu występują łupki lub skały wapienne. Nie znosi światła słonecznego. Jest dość rzadką rośliną, zwłaszcza na niżu. Występuje na kilku stanowiskach w Beskidzie Dukielskim. Całkowicie chroniony.

Droga łemkowska

Zejście z góry ułatwia nam ułożona z kamieni stara droga trawersująca zbocze. Wykonali ją Łemkowie dawniej zamieszkujący te okolice. Droga, zwana przez nich "Werchowa Put", umożliwiała eksploatację lasów a także pędzenie bydła na wypas w podszczytowe polany góry Ostrej. Dziś, patrząc na jej konstrukcję, możemy wyobrazić sobie jak trudne było życie ludzi w tych górach.

Po obu stronach "puti" mijamy łany jęczmienia zwyczajnego, rosnącego wśród skalnych rumowisk.

Grąd

Jesteśmy w lesie, który jako typ siedliskowy określany jest grądem. Na terenie rezerwatu wyodrębniono 4 jego odmiany: subkontynentalny, niski, typowy, wysoki

Łatwo zauważyć tu bogactwo gatunkowe drzew leśnych. Obok buka, jaworu, jodły, wiązu górskiego spotykamy graba, lipę i olszę szarą. Częściej występuje tu jesion wyniosły. Z krzewów występują tu: wawrzynek wilczełyko, wiciokrzew suchodrzew, bez czarny, leszczyna. W bogatym runie spotkać można: turzycę orzęsioną, marzankę wonną, gajowca żółtego, szczyr trwały, kopytnik pospolity.